

STATKRAFT AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Lisa Thorstensen, 71 25 84 56

Vedtak om mellombels utsleppsløyve for anlegg i samband med etablering av nytt inntak i Follsjø - Surnadal kommune

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal gir mellombels løyve til Statkraft AS til utslepp for anlegg i samband med etablering av nytt inntak i Follsjø i Surnadal kommune.

Vi varslar eit gebyr på kr 37 400 for saksbehandling.

Vi viser til søknad frå Statkraft Energi AS av 10.01.2023 om mellombels løyve til utslepp i forbindelse med anleggsarbeid til etablering av nytt inntak i Follsjø.

Vedtak

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal gir med dette Statkraft Energi AS mellombels løyve til utslepp i forbindelse med anleggsarbeid til etablering av nytt inntak i Follsjø i Surnadal kommune. Løyvet er gitt med heimel i lov av 13.03.1981 om vern mot forureining og om avfall (forureiningslova) § 11, jf. § 16.

Statsforvaltaren har ved avgjersla og ved fastsetting av vilkår i løyve lagt vekt på dei forureiningsmessige ulemper ved tiltaket mot dei fordelar og ulemper som tiltaket elles vil medføre. Løyve kan endrast i medhald av forureiningslova § 18. Endringar skal være basert på skriftleg saksbehandling og forsvarleg utgreiing av saken. Ein eventuell endringssøknad må derfor føreligge i god tid før endring ønskast gjennomført.

At forureininga er tillat, utelukkar ikkje erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaka av forureininga, jf. forureiningslova § 45. Brot på løyve er straffbart etter forureiningslov §§ 78 og 79. Vi understrekar at all forureining frå verksemda isolert sett er uønska. Sjølv om utslepp er innanfor fastsette utsleppsgrenser, pliktar verksemda å redusere utsleppa så langt det er mogleg utan urimelege kostnader. Det same gjelde for utslepp av komponentar som det ikkje uttrykkeleg er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Det føresettast at tiltaket gjennomførast som angitt i brev av 10.01.2023 med underliggende dokument dersom ikkje anna kjem fram av løyve, andre vedtak eller på anna måte er avklart med Statsforvaltaren i Møre og Romsdal.

Datoar og tidsfristar

- Løyvet må kunngjerast i dagspressa så snart som mogleg
- Løyvet er gyldig til 31.12.2026. Tiltakshavar må varsle oss i god tid før tiltaka vert sett i verk slik at vi kan vurdere om det er behov for endring av løyve som følge av eventuelle endra forhold i tiltaksområdet.

Bakgrunn

Statkraft Energi AS planlegg etablering av nytt inntak i Follsjø med anleggsperiode 2023-2025. Statkraft Energi AS som regulant i Folla – Vindølavassdraget er pålagt gjennom vilkårsrevisjon for vassdraget å etablere eit nytt inntak i Follsjø. Dette inntaket vert etablert på ein høgare kote (+400) i magasinet for å ta inn varmare vatn til Trollheim kraftverk. Tiltaket er antatt å betre miljø og levekåra for smolt i Surna.

Statkraft gjennomfører allereie et arbeid med flomavleiing og utbetring av demninga i Follsjøen. Dei fekk løyve til dette arbeidet i 2019. Det er ein fordel at arbeidet med nytt inntak som blir behandlast i denne saka, kan nytte seg av allereie etablert rigg, personell og nedtappa magasin i Follsjø.

Det er allereie et steinbrot i området er forskriftsregulert, jf. forureiningsforskrifta kapittel 30, men arbeid med tunnel krev løyve etter forureiningslova § 11.

I tilknytning til tiltaket med tunnelen for flomavleiing har Sweco har gjort utrekningar av miljørisiko og foreslått avbøtande tiltak under arbeidet, jf. Sweco-notat NO26 av 12.06.2019.

Høyring

Tiltaket sjåast i samanheng med tidlegare søknad om mellombels utsleppsløyve. Søknaden er derfor ikkje sendt på ny høyring, jf. § 36-9 Unntak frå førehandsvarsel del 2 punkt a) i forureiningsforskrifta.

Statsforvaltarens vurdering

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal finn at det aktuelle tiltaket medfører ein risiko for forureinande utslepp, og at det er behov for ei løyve etter forureiningslova § 11.

Tilførsel av ulike forureiningskomponentar frå arbeid med tunnelar kan føre til skade på akvatiske økosystem. For å redusere risikoen for skade må utsleppet reinsast slik at man ikkje får konsentrasjonar i utsleppet som kan medføre uakseptabel risiko for resipienten.

Utsleppsrisiko og utsleppskrav

Arbeid med nytt inntak og tidlegare tiltak med mellom anna rehabilitering av flomtunnel frå Follsjødammen kan sjåast i samanheng. Arbeid med ny inntakstunnel vil mellom anna kunne omfatte sprenging. Dette medfører risiko for avrenning av vatn som inneheld mellom anna sprengstoffrestar.

Avrenning frå tiltaka vil gå direkte i Follsjø, vidare ned elva Folla til elva Surna. Surna er eit nasjonalt laksevassdrag.

For tidlegare tiltak har Sweco vurdert miljøskaderisikoen ved utslepp av for eksempel vatn med høg pH-verdi frå tiltaksområdet som betydeleg. Dei anbefaler derfor at det etablerast reinseanlegg ved utløpet av overføringstunnelen i magasinet og i utløpet av flomtunnelen nedanfor dammen. Sweco anbefaler kontinuerleg logging av pH og vekes prøvetaking av olje og suspendert stoff. Dei foreslår at følgande krav til vatn som sleppes ut etter reinsing med maksimalt 200 mg/l suspendert stoff,

maksimalt 10 mg/l olje og pH mellom 6 og 8,5. Statsforvaltaren vurderer at behov for reinsing under arbeidet og overvaking av pH, suspendert stoff og olje også skal gjelde for vidare tiltak i Follsjø. Vi sluttar oss derfor til konsulentens vurdering at det er behov for reinsing under arbeidet og overvaking av pH, suspendert stoff og olje.

Som Sweco påpeker er vassdraga nedstraums for tiltaksområdet viktige for laksen. Eventuelle hendingar med for høg pH eller liknande vil medføre betydeleg risiko for vassdraget, spesielt i den perioden på året der laksen er mest sårbar. Vi meine grenseverdiane Sweco foreslår er akseptable føresett at utsleppsvatn etter reinsing pumpes tilbake til Follsjømagasinet, der fortytning vil være stor.

Tiltakshavar må sørge for at det på tiltaksområde har tilstrekkeleg beredskap og rett utstyr til raskt å kunne handtere og nøytralisere eit eventuelt utslepp med uakseptabelt høg pH. Ein enkel beredskapsplan for dette må sendast til Statsforvaltaren før tiltaksarbeid vert sett i verk.

Utslepp av sanitæravløpsvatn

Eventuelle utslepp av sanitæravløpsvatn frå anleggsbrakker må godkjennast av kommunen, jf. egne forskrifter.

Vurderingar etter naturmangfaldlova

Statsforvaltaren har vurdert tiltaket etter *Lov om naturens mangfald* (naturmangfaldlova) § 8-12. Vi har nytta informasjon tilgjengeleg i databasane Naturbasen, Sensitive artsdata og Lakseregisteret, samt Statsforvaltarens egen kjennskap til naturmangfaldet i området. Vi meine den føreliggande kunnskapen er tilstrekkeleg til å behandle søknaden, jf. § 8 i naturmangfaldlova, og ser ingen grunn til å legge spesiell vekt på føre-var-prinsippet i denne saken, jf. § 9.

Frå tiltaksområdet ved Follsjø er det meir enn fire kilometer til Trollheimen landskapsvernområdes yttergrense i nord.

I Naturbasen er det registrert beiteområde for orrfugl på austsida av Folla ca. to kilometer nedstraums for tiltaksområdet. Lenger nedstraums på austsida er det registrert beiteområde for hjort og elg. Ca. tre kilometer nedstraums på austsida for tiltaksområdet er det registrert en førekomst av «rik boreal frisk lauvskog» med svært høg kvalitet og rikt artsmangfald. Lenger nedstraums er naturtypene «rik edelløvsskog» og «bekkekløft og bergvegg» registrert. Desse naturverdiane ventast ikkje å komme i konflikt med tiltaket.

Elva Surna er nasjonalt laksevassdrag. Lakseførande strekning går eit lite stykke oppover i sideelva Folla som vil være resipient for utsleppa frå det omsøkte tiltaket. Frå Follsjødammen til lakseførande elv er det meir enn 6 kilometer. Dette er ein stor avstand, og med effektiv reinsing av utslepp under arbeidet, bør ikkje påverkinga så langt nedstrøms bli vesentleg.

Etter naturmangfaldlova § 10 skal ein påverking på et økosystem alltid vurderast ut frå den samla belastning som økosystemet blir utsett for. På bakgrunn av dei avbøtande tiltak vi pålegg, kan vi ikkje sjå at belastninga på naturverdiane i området vil bli større enn det som kan akseptast.

Etter § 11 i naturmangfaldlova skal tiltakshavar dekke kostnadene ved å hindre eller redusere eventuell skade på naturmangfaldet i eit tiltaksområde dersom dette ikkje er urimeleg med utgangspunkt i tiltakets karakter og den eventuelle skaden. I denne saken finn Statsforvaltaren det rimeleg at tiltakshavar får gjennomført og dekket eventuelle kostnader av avbøtande tiltak slik dei blir beskrive i løyve. Dei avbøtande tiltaka er også i henhold til § 12 i naturmangfaldlova, der det

settast krav til bruk av miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetoder for å unngå eller redusere skader på naturmangfaldet.

Vassdirektivet

Utsleppspunkt frå tiltaksområde blir til vassførekomstane «Follsjøen» og «Folla». Forskrift om vassforvaltning (vassforskrifta) krev at tilstanden i vann skal beskyttast mot å verte dårlegare og at vassførekomstar skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand. «Follsjøen» har «godt» økologisk potensial og «ukjent» kjemisk tilstand i Vann-nett, mens «Folla» har «moderat» økologisk potensial og «ukjent» kjemisk tilstand. Vilråa i løyve skal sikre at tiltaket ikkje medfører risiko for at tilstanden i vassførekomstane ikkje vert dårlegare.

Konklusjon

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal tillèt mellombels utslepp etter fastsette vilkår. Vilråa som er satt i løyve vil bidra til at arbeida ikkje vil medføre nemneverdig forureining eller redusere den biologiske og økologiske funksjonen i resipienten. Den mindre, negative påverkinga på naturmiljøet som tiltaka vil medføre, er akseptabel på bakgrunn av tiltakas samfunnsnytte.

Varsel om gebyr

Vi viser til forureiningsforskrifta § 39-3 og § 39-4 om gebyr til statskassen for arbeid med løyve og kontroller. Vi varslar at tiltaket ville plasserast under gebyrsats 6, som tilsvara eit saksbehandlingsgebyr på kr 37 400. Sats 6 tilsvara ca. 1 veker saksbehandling. Faktura blir sendt ut av Miljødirektoratet.

Varsel om gebyr kan kommentars innan 3 veker. Vedtak om gebyr vil bli fatta etter dette. Vedtak om gebyr kan påklagast.

Klage

Vedtaket kan klagast inn til Miljødirektoratet etter reglene i kapittel VI i forvaltningslova, av partane i saken eller andre med rettsleg klageinteresse innan tre veker frå avgjersla er mottatt. Eventuell klage skal angi kva det klages over og den eller dei endringar som ønskes. Klagen skal grunnast, og opplysningar som kan ha innverknad på saken bør nemnast. Dersom vedtaket påklaga, kan Statsforvaltaren eller Miljødirektoratet etter førespurnad vedta at vedtaket ikkje skal tre i kraft før klagen er endeleg avgjort, jf. § 42 i forvaltningslova. Klagen skal sendast til Statsforvaltaren.

Offentleggjing av løyve

Vedtaket skal gjerast offentleg kjent, jf. § 36-11 i forskrift om begrensning av forureining. Den som har fått løyve, skal så snart som mogleg kunngjere dette i dagspressa. Kunngjeringa skal innehalde ein kort orientering om løyve, kvar man kan henvende seg for å få innsyn i saksdokumenta og opplysningar om klageinstans og frist for eventuell klage på vedtaket. Kopi av kunngjeringa skal sendes Statsforvaltaren i Møre og Romsdal innan en måned etter at løyve er gitt. Bedrifta kan nytta eigen logo i kunngjeringa. Statsforvaltarens logo skal ikkje nyttast.

Forslag til kunngjeringstekst:

Mellombels utsleppsløyve for anleggsarbeid i Follsjø

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal gjev Statkraft Energi AS mellombels løyve til utslepp i forbindelse med etablering av nytt inntak i Follsjø i Surnadal kommune. I løyve er det satt krav om reinsing og måling av utslepp. Tiltaket er planlagt utført i perioden 2023-2025.

Vedtaket kunngjerast på Statsforvaltaren i Møre og Romsdal si heimeside, www.statsforvalteren.no/more-og-romsdal, under «kunngjeringar».

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)
fagleiar - forureining

Lisa Thorstensen
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Mellombels løyve Follsjø

Mellombels løyve til Statkraft Energi AS for anleggsarbeid ved etablering av nytt inntak i Follsjø i Surnadal kommune

Løyve er gitt i medhald av [lov av 13.mars 1981 nr. 6 om vern mot forureining og om avfall](#) § 11. Det er satt vilkår etter forureiningslova § 16.

Løyve gjeld frå dags dato til **31.12.2026**.

Bedrifta må på førehand avklare skriftleg med Statsforvaltaren i Møre og Romsdal eventuelle endringar den ønsker å foreta i forhold til opplysningar gitt i søknaden eller under saksbehandlinga som kan ha miljømessig betydning.

Bedriftsdata og informasjon om tiltaksområde

Bedrift	Statkraft Energi AS
Beliggenheit/gateadresse	
Postadresse	Postboks 200 Lilleaker, 0216 Oslo
Org. nummer (bedrift)	987 059 729
Lokalitet for tiltaket	Follsjø
Koordinatar for tiltak (UTM 33)	Ø 201661, N 6996977
Gards- og bruksnummer for tiltak	Gnr. 5 bnr. 4
Kommune tiltak utførast i	Surnadal

Statsforvaltarens referansar

Løyvenummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹
2023.0160.T	1566.0049.02	4
Løyve gitt:	Endringsnummer:	Sist endra:
09.02.2023	-	-

Christian Dahl (e.f.)
fagleier

Lisa Thorstensen
overingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Endringslogg

Endringsnummer	Endringar av	Punkt	Beskrivelse
-	-	-	-

¹ Miljømyndighetenes system for beregning av hyppighet av frekvensbasert tilsyn, der risikoklasse 1 er høyest og 4 er lavest.

1. Løyvets verkeområde

Løyve gjeld utslepp for anlegg i samband med etablering av ny inntakstunnel i Follsjø i Surnadal kommune.

2. Generelle vilkår

- 2.1 Det føresetast at tiltaket gjennomførast som angitt i søknad datert 10.01.2023 dersom ikkje anna er fremma av løyve, andre vedtak eller på anna måte er avklart med Statsforvaltaren i Møre og Romsdal.
- 2.2 Forureiningsmyndigheita vilkår skal ikkje være til hinder for at andre myndigheiter kan stille krav med heimel i annan lovgiving.
- 2.3 Tiltakshavar er ansvarleg for at vilkår i løyve blir overheldt. Tiltakshavar plikter å orientere vedkommande som skal gjennomføre tiltak om dei vilkår som gjeld, samt dei restriksjonar som er lagt på arbeidet.
- 2.4 Forureiningsmyndigheita eller den forureiningsmyndigheita gjev mynde, skal til ein kvar tid ha tilgang til området for inspeksjon.
- 2.5 Statsforvaltaren kan oppheve eller endre vilkår i løyve, sette nye vilkår, og om nødvendig trekke løyve tilbake, dersom vilkår gitt etter forureiningslova § 18 er til stede. Statsforvaltaren har på same grunnlag rett til, på eitkvart tidspunkt, å stoppe arbeidet.
- 2.6 Om det viser seg at omsøkte løysningane med beskrivne miljøbeskyttande tiltak ikkje verker som føresett i vilkår, kan den ansvarlege bli pålagt å sette i gang ytterlegare strakstiltak.
- 2.7 Reinsetiltak skal være i funksjon under hele driftstida for anlegget. Etter avslutta anleggsverksemd skal dei midlertidige avlaupsanlegga fjernast.
- 2.8 Dersom forureiningsmyndigheita finn det nødvendig, skal den som har fått utsleppsløyve medverke eller koste overvakingundersøkingar eller andre liknande tiltak som med rimelegheit kan krevjast, jf. forureiningslova § 51.

3. Internkontroll, beredskap og varsling

- 3.1 Tiltakshavar skal varsle Statsforvaltaren om alle unormale forhold som har, eller kan få forureiningsmessig betydning.
- 3.2 Tiltakshavar plikter å ha eit oppdatert internkontrollsystem, jf. forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerheitsarbeid i verksemdar (internkontrollforskrifta) av 6. desember 1996. Internkontrollen skal mellom anna sikre og dokumentera at bedrifta overheld krav i dette løyve, forureiningslova, produktkontrollova og relevante forskrifter til desse lovane.
- 3.3 Tiltakshavar pliktar å sjå til at arbeidet organiserast slik at ansvar og oppgåver knytt til utslepp, overvaking og miljøvurderingar er tydeleg fordelt og samordna. Ansvarlege må ha tilgang til nødvendig miljøfagleg kompetanse under planlegging og gjennomføring av tiltaket.

- 3.4 Tiltakshavar pliktar å gjennomføre tiltak for å unngå, eventuelt redusere risikoen for akutte utslepp frå all verksemd knytt til dette tiltaket. Slike tiltak skal være basert på ein systematisk gjennomgang av alle element i tiltaksaktiviteten.
- 3.5 Den ansvarlege skal sørge for å ha ein nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og avgrense verknad av akutt forureining for all verksemd, jf. forureiningslova § 40. Beredskapen til den ansvarlege skal stå i eit rimeleg forhold til moglegheit for akutt forureining og omfanget av skadane og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og avgrense verking av ei eventuell forureining.
- 3.6 Ved akutt forureining eller fare for akutt forureining som følge av verksemda, skal den ansvarlege varsle i henhold til *forskrift av 09.07.1992 om varsling av akutt forureining eller fare for akutt forureining*. Melding om akutt forureining skal til brannvesenet, **telefon: 110**.

4. Utslepp og reinsekrav

- 4.1 Statsforvaltaren skal varslast i god tid før tiltaka startar.
- 4.2 Tiltaket skal utførast som vist på kart vedlagt søknad og med reinsing utført to stadar som beskreve i søknad.
- 4.3 Reinsing av prosessvatn må utførast slik at vatnet som sleppast ut etter reinsing ikkje overskrider følgande verdiar:

Konsentrasjon av olje, midlingstid 24 t	Konsentrasjon av suspendert stoff (SS), midlingstid 24 t	Lågaste og høgaste aksepterte pH-verdi
10 mg/l	200 mg/l	>6, <8,5

- 4.4 Logging av pH skal utførast kontinuerleg. Prøvetaking av olje og suspendert stoff skal utførast minst ein gong per veke.
- 4.5 Utsleppsvatn må etter reinsing pumpast tilbake til Follsjø.
- 4.6 Ved unormalt lav vassføring i resipienten skal utsleppa vurderast av kompetent personell og nødvendige tiltak blir sett i verk for å unngå miljøskade i resipienten.
- 4.7 Det må være eigna utstyr tilgjengeleg på tiltaksstad og ein plan for rask nøytralisering dersom det skulle oppstå ein situasjon med utslepp med uakseptabelt høyt pH. Beredskapen må stå i stil med risikoen, og ein enkel beredskapsplan må sendast til Statsforvaltaren før tiltaksarbeida startar.
- 4.8 Eventuelle utslepp av sanitæravløpsvatn frå anleggsbrakker må godkjennast av kommunen, jf. egne forskrifter.

5. Avfall

- 5.1 Verksemda plikter så langt det er mogleg å unngå at det dannast avfall som følge av verksemda. Særleg skal innhaldet av skadelege stoffar i avfallet søkast å avgrensast mest mogleg.
- 5.2 Verksemda plikter å sørge for at all handtering av avfall, derunder farleg avfall, skjer i tråd med gjeldande reglar for dette fastsett i eller i medhald av forureiningslova og *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall* (avfallsforskrifta).
- 5.3 Farleg avfall som blir lagra før levering/henting skal sikrast slik at lageret ikkje fører til avrenning til grunn, overflatevatn eller avlaupsnett. Farleg avfall skal leverast til godkjent mottak.
- 5.4 Slam og liknande frå reinseprosessen skal analyserast og leverast til godkjent mottak dersom slammet kan medføre spreiding av forureining.

6. Kontroll og overvaking

- 6.1 Det skal utarbeidast drifts- og tømmerutinar for reinseanlegga for olje og suspendert stoff (slam). Anlegga skal rutinemessig tømmast for sand, olje og slam slik at nødvendig opphaldstid blir overheldt.
- 6.2 Det skal etablerast rutinar for visuell inspeksjon ved utsleppsstadene, der observasjonar av oljefilm, blakka vatn, biologiske effektar eller anna forureining skal registrerast. Ved auka forureining skal det vurderast å iverksette tiltak, og dette skal rapporterast.
- 6.3 Verksemda skal gjennomføre utsleppsmålingar. Målingane skal omfatte prøvetaking, analyse og/eller berekningar. Verksemda skal etablere eit måleprogram som skal inngå i verksemdas dokumenterte internkontroll. Målingar/berekningar skal utførast slik at dei er representative for verksemdas faktiske utslepp, og skal som eit minimum omfatte dei komponentar som er skreve i denne løyva. Målingane skal dokumentere at gjeldande krav i utsleppsløyve og relevante forskrifter blir etterlevd.
- 6.4 Det skal føres driftsjournal for anlegget. Verksemda skal som et minimum journalføre analyseresultata, mengde og dato for tømning og innlevering av olje/slam/sand. Driftsjournalen skal kunne visast fram ved et eventuelt tilsyn.

7. Rapportering

- 7.1 Det skal sendast sluttrapport til Statsforvaltaren innan 6 veker etter at anleggsarbeidet er avslutta. Rapporten skal innehalde:
- Tiltaket og utført arbeid skal beskrivast kort.
 - Reisning og andre avbøtande tiltak som er gjennomført for å hindre uheldig påverking på omgivelsane frå anleggsarbeidet skal beskrivast.
 - Oversikt over utslepp for heile anleggsperioden.